

Opschrift

Vergadering van 17 maart 2025

Nummer: 2025_MV_00217

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Liesbet De Weder: Voorwaarden opgelegd bij publieke manifestatie 8 maart. Verbod op vertoon van specifieke symbolen

Raadslid(-leden):

Liesbet De Weder - groen

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Bij de goedkeuring van de manifestatie 'Acht maart vrouwendag; Betoging voor vrouwenrechten' op 8 maart in Gent werd als voorwaarde gesteld: geen vertoon van YPG en YPJ-vlaggen.

Gemeenteraadsleden in Gent werden hierover aangeschreven met vragen over deze beslissing vanuit een verontwaardiging van de betrokken beweging.

Naar aanleiding daarvan werd het oorspronkelijk burgemeestersbesluit ingetrokken en werd op 7 maart 2025 een nieuw besluit genomen met een omstandige motivering van het verbod. Dit werd gemotiveerd vanuit veiligheidsoverwegingen en het verzekeren van de openbare orde. In het verleden leidde de aanwezigheid van deze vlaggen op publieke manifestaties tot onlusten en incidenten. In het besluit van 7 maart staat expliciet vermeld:

'Het verbod is echter niet onbeperkt in de tijd en wordt steeds in functie van de analyse van de op dat moment vastgestelde veiligheidsrisico's bepaald.'

Over het afwegingskader en de juridische gronden heb ik volgende vragen.

Vraag:

1. Klopt de interpretatie dat het verbod op de YPG- en YPJ-vlaggen zoals verwoord in het burgemeestersbesluit van 7 maart 2025 enkel voor de Vrouwenmars op 8 maart 2025 gold, en dat bij elke toekomstige manifestatie hierover een nieuwe analyse zal dienen te gebeuren?
2. Klopt het dat, buiten de context van een aanvraag voor een publieke manifestatie, er geen YPG- en YPJ-vlaggen kunnen verboden worden door de stad?
3. Hoe wordt de afweging veiligheid versus vrijwaren van rechten, zoals het recht op vrijheid van meningsuiting gemaakt en bewaakt bij zulk een besluit?

4. Zijn er nog andere vlaggen of symbolen die bij publieke manifestaties in Gent niet toegelaten worden om gelijkaardige redenen?
5. Zijn er andere lokale besturen in België die dezelfde vlaggen verbieden bij manifestaties op openbaar domein?
6. Is er mogelijkheid tot beroep/verweer bij zulke beslissing? Zo ja waar kunnen burgers die hier niet mee akkoord gaan terecht met hun verweer?
7. Welke initiatieven worden genomen naar de individuen/organisaties die zich gewelddadig opstellen t.o.v. deze symbolen en de personen die deze symbolen uitdragen?
8. Wordt er geprobeerd om een dialoog op te starten tussen de respectievelijke organisaties zodat er wederzijds meer begrip ontstaat?

Antwoord

Geachte voorzitter, geachte collega De Weder

Het klopt dat het verbod op de YPG- en YPJ-vlaggen, zoals verwoord in het genomen burgemeestersbesluit, enkel voor de Vrouwenmars op 8 maart 2025 gold, en dat bij elke toekomstige manifestatie een nieuwe analyse hierover zal dienen te gebeuren.

Buiten de context van een aanvraag voor een publieke manifestatie worden momenteel de YPG-en YPJ vlaggen niet verboden in Gent.

Wat uw vraag betreft m.b.t. de visie van andere lokale besturen in België, hebben wij geen kennis. Het politieel veiligheidsadvies is enkel van toepassing op het grondgebied van Gent zelf, naar aanleiding van voorgaande recentelijke feiten die ook enkel op het grondgebied van Gent zijn voorgevallen.

Het verbod tot gebruik van de specifieke vlaggen is ingegeven door de spanningen tussen de Turkse en de Koerdische gemeenschap in Gent die onder meer in maart van vorig jaar zijn opgelaaid. Uit het verleden is immers genoegzaam gebleken dat deze spanningen al enkele malen zijn uitgedmond in gewelddadige confrontaties en incidenten.

Ondanks het feit dat beide gemeenschappen reeds lange tijd vreedzaam samenleven in Gent, werden we ook in onze stad jammer genoeg geconfronteerd met gewelddadige en vijandige acties waarbij de ene dan wel de andere gemeenschap wordt geviseerd. Zoals onaangekondigd protest tot zelfs het vandaliseren van handelszaken.

Bij politieacties werden toen verschillende aanhoudingen verricht en werden ook wapens en brandbommen aangetroffen. Op sociale media circuleerden bovendien alarmerende berichten, waarbij opgeroepen werd om in groten getale af te zakken naar Gent.

Vertegenwoordigers van beide gemeenschappen werden door mij uitgenodigd en op het stadhuis ontvangen, en hielpen om mijn oproep tot rust en kalmte te verspreiden. Ik heb op 26 maart 2024, in de avond, ook een grote groep Turkse jongeren toegesproken die zich verzameld hadden aan de Nieuwevaart, waarbij beloftes werden gemaakt dat er geen amok zou worden gemaakt.

Op 26 maart 2024 werd een Koerdisch café in de Bevrijdingslaan aangevallen en vernield.

Op 28 maart 2024 voerde ik daarom nog een tijdelijk samenscholingsverbod in bepaalde buurten in en verleende ik aan de politie de toelating om over te gaan tot systematische identiteitscontroles.

Rekening houdend met voornoemde Gentse historiek kon het gebruik van betrokken vlaggen niet toegelaten worden, dit gelet op het aanzienlijke risico op infiltratie en escalatie en de aannemelijke verstoring van de openbare rust en veiligheid.

De beslissing tot het verbod tot gebruik van de YPG en YPJ vlaggen werd dus genomen op basis van een risico-inschatting door de veiligheidsdiensten -zo hoort dit in een rechtstaat- die aan de organisator werden toegelicht in het coördinatieoverleg van 24 januari 2025. De kans dat door het gebruik van voornoemde vlaggen de manifestatie verstoord zou worden, waarbij zowel de veiligheid van de deelnemers als van andere burgers in het gedrang zou komen, werd te groot bevonden, gelet op diverse gebeurtenissen en calamiteiten uit het verleden.

Wanneer de veiligheidsdiensten oordelen dat een activiteit op het Gentse grondgebied de openbare orde ernstig in het gedrang kan brengen, dan is het de taak en plicht van mezelf als burgemeester, dit als verantwoordelijke voor de openbare rust, veiligheid en gezondheid, om gepaste maatregelen te treffen. Deze wettelijke opdracht is vervat in de artikelen 133 en 135, § 2, van de Nieuwe Gemeentewet.

Dus als burgemeester heb ik al het nodige gedaan om de manifestatie te laten doorgaan, inclusief een voorafgaandelijk coördinatieoverleg met de veiligheidsdiensten, maar als verantwoordelijke voor de openbare orde op het Gentse grondgebied ben ik verplicht voorafgaandelijke maatregelen te nemen om de openbare orde te vrijwaren.

Hierbij wordt steeds afgewogen welke minst ingrijpende maatregel mogelijk kan zijn om de manifestatie veilig en ordelijk te laten plaatsvinden, ook de specifieke gestelde voorwaarden inclusief het verbod tot gebruik van beide vlaggen kaderen hierin.

Het verbod is zoals ik reeds stelde niet onbepaald in de tijd en wordt steeds in functie van de analyse van de op dat moment vastgestelde veiligheidsrisico's bepaald.

M.b.t. de verweermogelijkheden kan ik meegeven dat onderaan in elk burgemeestersbesluit bij "belangrijke bepalingen" aangegeven staat hoe men verweer kan indienen.

Beroepen tot nietigverklaring en eventueel schorsing moeten op straffe van niet ontvankelijkheid worden ingesteld bij de Raad van State binnen de zestig dagen nadat de beslissingen, reglementen of besluiten werden bekendgemaakt of betekend.

Op hetzelfde ogenblik als men het verzoekschrift indient, stuurt de verzoekende partij een kopie daarvan ter informatie naar Stad Gent.

Wat uw vragen inzake verdere opvolging betreft, kan ik stellen dat er wordt ingezet op dialoog zodat er wederzijds meer begrip ontstaat. Het gaat om groepen uit twee gemeenschappen die, ondanks dat er nu geen aanwijzingen zijn voor nieuwe spanningen, al lange tijd onder spanning leven. Deze spanningen zijn vaak onderhuids en sluimerend aanwezig, wat de situatie complex maakt. Daarom is het van groot belang dat we de vinger aan de pols blijven houden en alert blijven op de ontwikkelingen binnen de gemeenschappen.

Het is vooral cruciaal om de aandacht te besteden aan individuen binnen gemeenschappen die polariseren. Deze personen kunnen de spanningen verder aanwakkeren en de kloof tussen de gemeenschappen vergroten. Door proactief in dialoog te blijven met de gemeenschappen, proberen we deze polarisatie tegen te gaan.

De focus ligt voornamelijk op het signaleren van dergelijke incidenten en het doorgeven van relevante informatie aan de politie- en/of betrokken stadsdiensten. Signalen worden gecapteerd door de contacten op het terrein bij middenveldorganisaties, sleutelfiguren, contactpersonen van gemeenschappen, enz.

Door de signalen te capteren en snel te detecteren, kan escalatie worden beperkt en kan er preventief worden opgetreden.

Mathias De Clercq
Burgemeester
